

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

2. SKUPINA: VIII. RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2016. / 2017.

UTORAK, 7. ožujka 2017.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

_____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

1.) Koji je britanski premijer jedan od tvoraca politike popuštanja?

1	
---	--

- a) Arthur Neville Chamberlain
- b) Edouard Daladier
- c) Winston Churchill
- d) Charles de Gaulle

2.) Kako se nazivala skupina studenata i profesora koja je od 1942.-1943. na sveučilištu u Münchenu pozivala Nijemce na otpor nacizmu?

1	
---	--

- a) Crna ruža
- b) Bijela ruža
- c) Crvena ruža
- d) Zlatna ruža

3.) Kako su nazvane leteće bombe, tzv. „oružje osvete“ koje su Nijemci izumili tijekom II. svjetskog rata?

1	
---	--

- a) C1
- b) D1
- c) V1
- d) L1

4.) Kako se zove kipar kojeg smatraju središnjom osobom hrvatskog kulturnog života u međuratnom razdoblju, autor „Povijest Hrvata“ ?

1	
---	--

- a) August Augustinčić
- b) Robert Frangeš Mihanović
- c) Ivan Meštrović
- d) Bogdan Bogdanović

5.) Koja je od ovih država nastala nakon Prvog svjetskog rata?

1	
---	--

- a) Albanija
- b) Finska
- c) Bugarska
- d) Norveška

6.) Zaokruži ime hrvatskoga književnika, sudionika antifašističke borbe, od 1943. predsjednika ZAVNOH-a?

1	
---	--

- a) Miroslav Krleža
- b) Vladimir Nazor
- c) Ivan Goran Kovačić
- d) Dobriša Cesarić

7.) U prvoj polovici 20.st. hrvatsko gospodarstvo doživljava uspon, pa se svake godine u Zagrebu održavao sajam. Pod kojim je imenom započeo svoju djelatnost?

1	
---	--

- a) Zagrebački velesajam
- b) Zagrebački zbor
- c) Zagrebački sajam
- d) Zagrebački skup

8.) Koliko je zastupnika za Ustavotvornu skupštinu 1920.g. osvojila HPSS?

1	
---	--

- a) 60
- b) 58
- c) 50
- d) 48

9.) Koji od navedenih književnika nije djelovao u međuratnom razdoblju?

1	
---	--

- a) Tin Ujević
- b) Antun Branko Šimić
- c) Dobriša Cesarić
- d) Antun Gustav Matoš

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri ponuđena pojma nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne upisuju.

10.) Poveži pojam i njegovo objašnjenje.

3	
---	--

1. _____ internacija
2. _____ državni udar
3. _____ diverzija

- a) Uništavanje i razaranje objekta iza crte bojišta(pruge, ceste); manji napad, obično u neprijateljskoj pozadini s ciljem uništavanja ili izazivanja panike
- b) Suradnja s neprijateljem
- c) Nasilno preuzimanje vlasti od strane vojske ili neke oružane skupine; prevrat; rušenje režima bez izbijanja građanskoga rata
- d) Izravno uplitanje jedne države u unutarnje odnose u drugoj zemlji
- e) Prisilno određivanje boravišta u kojem osoba ima ograničenu slobodu kretanja i nalazi se pod nadzorom ili se mora javljati policiji; zatvaranje bez redovite sudske odluke
- f) Prevlast jedne skupine u nekoj državi ili društvenoj zajednici

11.) Poveži odgovarajuće događaje.

3	
---	--

1. _____ Lidice
2. _____ Pothvat 25
3. _____ Porajmos

- a) Mjesto masovnog ubojstva poljskog stanovništva u znak odmazde od strane nacista
- b) Mjesto masovnog ubojstva češkog stanovništva u znak odmazde od strane nacista
- c) Plan kolektivne odmazde stanovništva neke države
- d) Plan napada na Jugoslaviju
- e) Genocid nad Romima
- f) Masovni premještaj stanovništva

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorom.

12.) Iz kojeg dokumenta su navedeni članci?

„Čl. 1 Hrvatski i srpski narod u Hrvatskoj potpuno su ravnopravni. Nacionalnim manjinama u Hrvatskoj osigurat će se sva prava na nacionalni život.

Čl. 2 Svi građani federalne države Hrvatske jednaki su i ravnopravni pred zakonom bez obzira na narodnost, rasu i vjeroispovijest.

Čl. 3 Žene uživaju sva prava jednako kao i muškarci.

Čl. 4 Svakom građaninu zajamčena je sigurnost ličnosti i imovine. Zajamčeno je pravo vlasništva i privatna inicijativa u gospodarskom životu.

Čl. 5 Svim građanima zajamčena je sloboda vjeroispovijesti i sloboda savjesti...“

1	
---	--

_____ (puni naziv dokumenta)

13.) Gdje se odvijala najveća tenkovska bitka u povijesti?

1	
---	--

_____ (ime grada)

14.) Koji je hrvatski grad nakon gubitka Rijeke postao glavna luka, a sa Zagrebom ga je povezivala pruga dovršena 1925. godine?

1	
---	--

_____ (ime grada)

15.) Kako se zove poznati hrvatski leksikograf na slici, poznat po radu na uređivanju i izdavanju Hrvatske enciklopedije, dobitnik priznanja Pravednik među narodima?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

16.) U partizanskim odredima brojne su žene sudjelovale kao ratnice, bolničarke, liječnice. Mnoge od njih dobile su odlikovanja, mnoge su poginule u borbi. Kako se zvala njihova organizacija?

1	
---	--

_____ (puni naziv)

17.) Kako se naziva slikarska škola nastala u Hrvatskoj u međuratnom razdoblju koja je okupljala samouke slikare i kipare koji nisu stekli likovno obrazovanje?

1	
---	--

_____ (ime škole)

18.) Kako se nazivao prvi hrvatski časopis za žene koji je pokrenula i uređivala književnica i novinarka Marija Jurić Zagorka ?

1	
---	--

_____ (ime časopisa)

19.) Na koliko je župa NDH bila upravno podijeljena nakon uspostave ustaške vlasti?

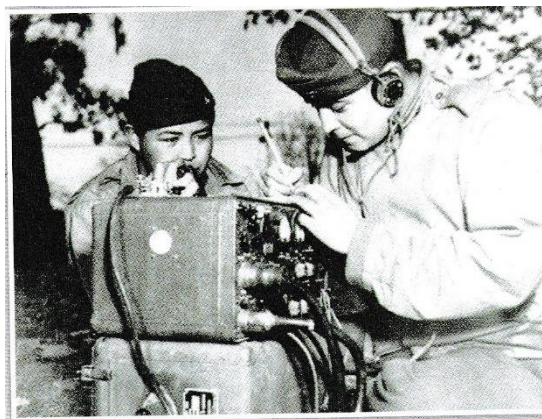
1	
---	--

_____

20.) Kako se nazivaju postrojbe američke mornarice u kojima su služili ljudi prikazani na fotografiji?

1	
---	--

_____
_____ (ime postrojbi)

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje.

21.) Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

A. _____ agrarna reforma u Kraljevstvu SHS

B. _____ Rapalski ugovor

C. _____ Manifest Karla I.

D. _____ Obznana za KPJ

2	
---	--

22.) Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

A. _____ konferencija u Jalti

B. _____ Teheranska konferencija

C. _____ konferencija u Casablanci

D. _____ Washingtonska konferencija

2	
---	--

23.) Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

2	
---	--

- A. _____ utemeljena Demokratska Federativna Jugoslavija
- B. _____ utemeljeno Antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Jugoslavije
- C. _____ proglašena Federalna Država Hrvatska
- D. _____ utemeljeno Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Hrvatske

24.) Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda navedenih događaja:

1	
---	--

- a) Osovina Rim-Berlin→Minhenski sporazum→“Senjske žrtve”→Sporazum Hitler-Staljin
- b) Osovina Rim-Berlin→“Senjske žrtve”→ Minhenski sporazum→ Sporazum Hitler-Staljin
- c) Sporazum Hitler-Staljin → Minhenski sporazum→“Senjske žrtve”→ Osovina Rim-Berlin
- d) “Senjske žrtve”→ Minhenski sporazum→ Osovina Rim-Berlin→ Sporazum Hitler-Staljin

25.) Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda navedenih događaja:

1	
---	--

- a) Banovina Hrvatska→Federalna Država Hrvatska→Rimski ugovori→Nezavisna Država Hrvatska
- b) Nezavisna Država Hrvatska→Federalna Država Hrvatska→Rimski ugovori→Banovina Hrvatska
- c) Banovina Hrvatska→Nezavisna Država Hrvatska→Rimski ugovori→Federalna Država Hrvatska
- d) Rimski ugovori→Banovina Hrvatska→Nezavisna Država Hrvatska→Federalna Država Hrvatska

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornog povijesnog teksta ili fotografije.

26.) Prouči prikazanu fotografiju i odgovori na pitanja.

Fotografija prikazuje obitelj u vrijeme Velike gospodarske krize u Kaliforniji.

- a) Koji su podrugljivi naziv dobila naselja straćara koja su udomljavala ljude bez posla i doma, a jedno takvo prikazano je na slici?

1	
---	--

_____ (naziv)

- b) Po kome su naselja dobila ime?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

- c) Koju funkciju je obnašao u vrijeme krize?

1	
---	--

_____

27.) Prouči izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„... više nije grad, napisao je jedan Nijemac,...to je golem oblak gorućeg, osljepljujućeg dima ... psi skaču u Volgu i očajnički plivaju prema drugoj obali...Životinje bježe iz ovoga pakla... samo ljudi ostaju.“

- a)** O kojem gradu je u povijesnom izvoru riječ?

1	
---	--

_____ (ime grada)

- b)** Tko je bio glavni zapovjednik njemačke vojske u borbama za taj grad?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

- c)** Koje ime taj grad nosi danas?

1	
---	--

_____ (ime grada)

28.) Prouči izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„Najstrašnija stvar koje se sjećam jest moj bijeg iz grada preko mnogih mrtvih tijela. Nailazila sam na ljude sa strašnim opeklinama, neki od njih hvatali su me za noge tražeći vodu, a ja sam pobjegla i napustila ih jednostavno zato što sam željela preživjeti. Pobjegla sam i od ljudi zarobljenih pod ruševinama, koji su također tražili moju pomoć, ali ja nisam niti pokušala. Otad je moj život bijedan...“

- a)** O kojem događaju svjedoči djevojčica iz izvora?

1	
---	--

_____

- b)** Koji predsjednik je odobrio bombardiranje i upotrebu novog razarajućeg oružja?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

- c)** Kada je izvršeno bombardiranje grada iz izvora?

1	
---	--

_____ (datum i godina)

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć i na slijepim povijesnim zemljovidima.

29.) Na slijepom zemljovidu koji prikazuje Europu između dva svjetska rata označite:

1	
---	--

a) Brojem 1 državu čiji su kralj i vlada pobjegli iz zemlje 1941.g., skrasivši se u Londonu

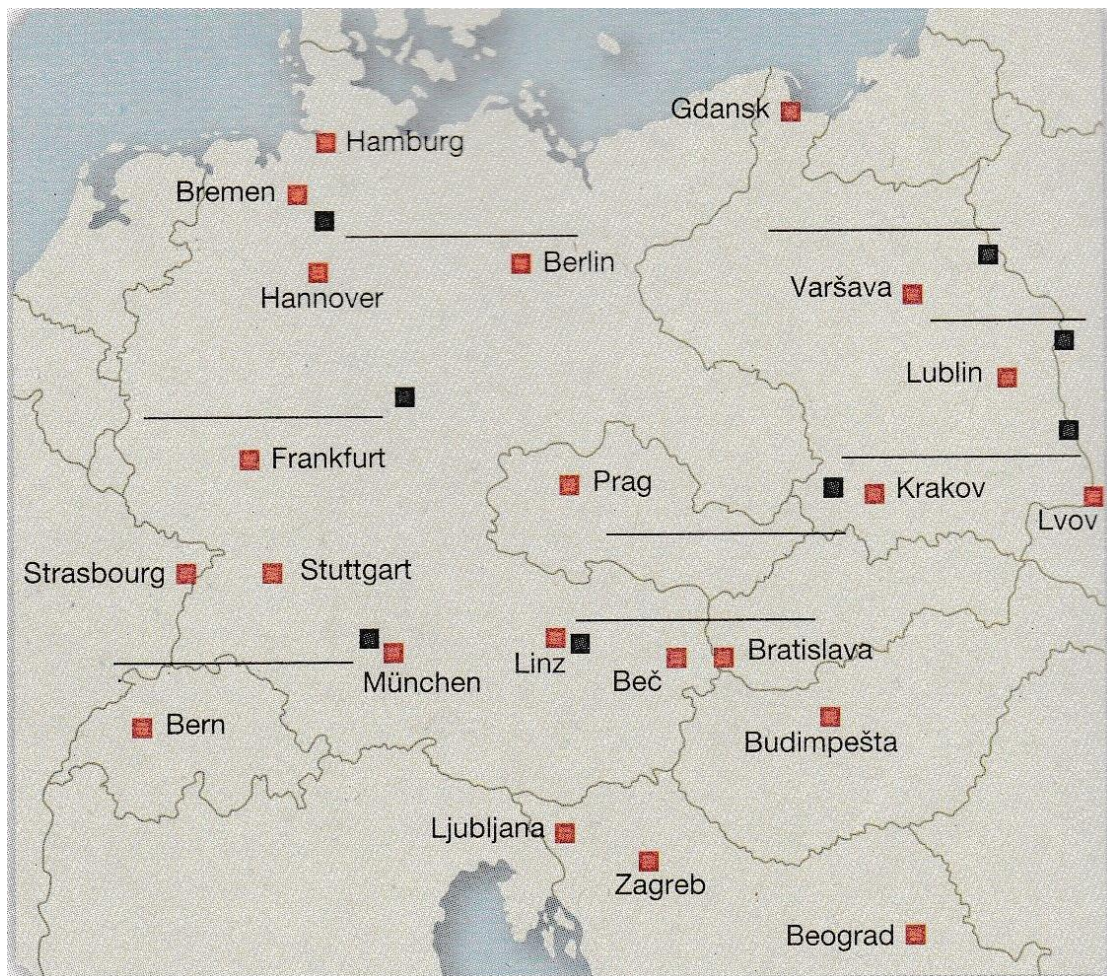
1	
---	--

b) Brojem 2 državu u kojoj je likvidirano 14500 zarobljenih časnika i dočasnika poljske vojske

1	
---	--

c) Brojem 3 državu koju je Staljin prvu napao nakon podjele Poljske

30.) Na zemljovidu Europe koji prikazuje logore Trećeg Reicha označite:

1	
---	--

a) Imenujte i upišite na kartu prvi koncentracijski logor nastao u Njemačkoj

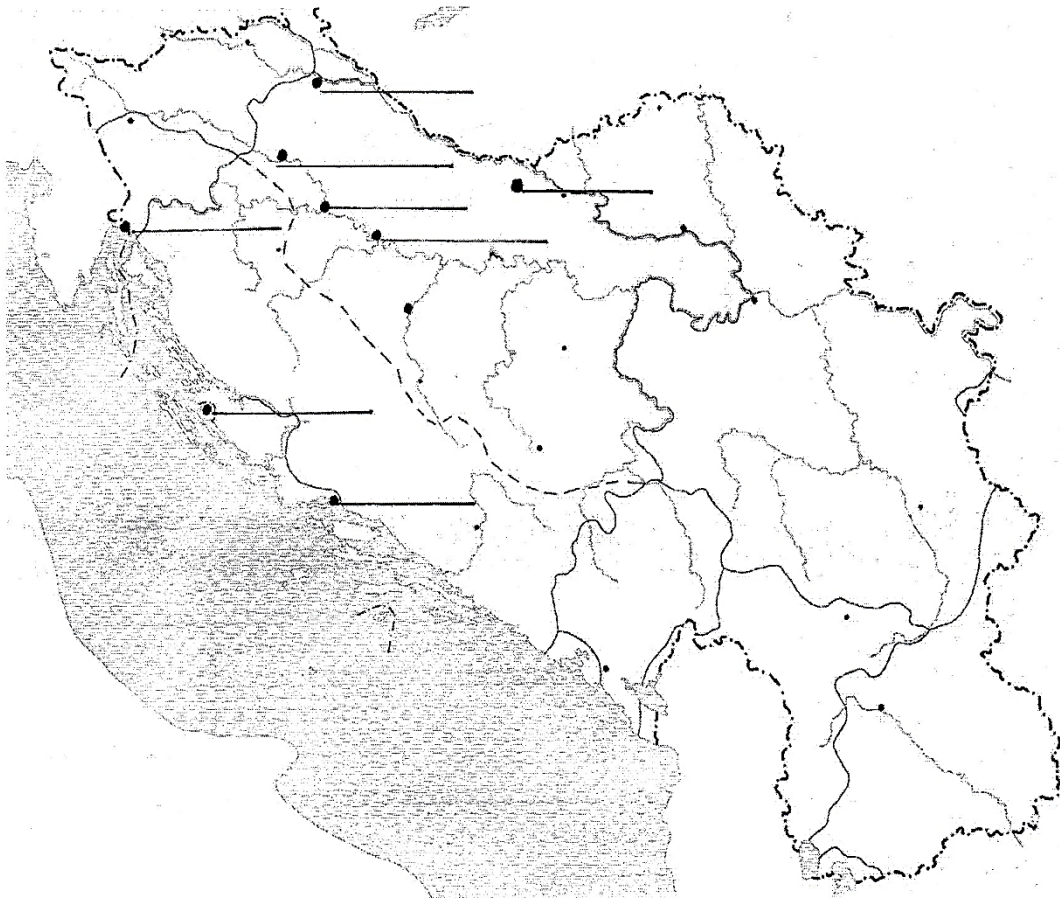
1	
---	--

b) Imenujte i upišite najzloglasniji i najveći logor smrt, koji je od 1942. postao centar za masovna ubijanja

1	
---	--

c) Na karti zaokružite grad u kojem je donesena odluka o provođenju *Konačnog rješenja*

31. Na zemljovidu Kraljevine Jugoslavije iz 1941.g. označite:

1	
---	--

a) Imenujte i upišite na kartu grad u kojem je 1941.g. proglašena Nezavisna Država Hrvatska

1	
---	--

b) Imenujte i upišite na kartu mjesto najzloglasnijeg koncentracijskog logora u NDH

1	
---	--

c) Imenujte i upišite na kartu grad u blizini kojeg je 1941.g. osnovan prvi partizanski odred